

Flåsjön.

Uppgifterna i denna uppsats om Flåsjön är hämtade från en kopierad sida ur en bok, vars titel är obekant för mig. Inte heller författarens namn är mig bekant. Av de många facktermerna att döma är han geolog. "Mörk som en skollärares hjärna", skriver Albert Engström. Ett av mina mörka ämnen är geologi, men jag skall ändå försöka att på vanligt språk redogöra för innehållet.

Bebyggelsen vid den vidsträckta och fiskrika Flåsjön finner man på sjöns sydvästra sida. Genom ett 10 km brett område av kvartsit och täckt av ett betydande lager moränjord, skiljes Tåsjön från Flåsjöns stora vattenyta (129,6 km²). Detta mellanland är bevuxet med tät barrskog. Numera ligger Flåsjön ett 20-tal meter högre än Tåsjön och liknar till formen ett böjt kastträ (en bumerang). Dess största längd från norr till söder är 4 mil och dess största bredd i rakt västöstlig riktning nära 7 km. Sjöns betydligaste tillopp är Fånsjöån, som rinner upp i **Stensjön** i Svanafjäll söder om Sjougdälven.

Bergen vid Flåsjöns västra kust stupa tämligen brant ned mot sjön, där den höga Svartudden skjuter ut. Här finns också ett siluområde, som sträcker sig från mellersta Jämtland. Östra stranden däremot är låg. Här har också sjön sitt nuvarande utlopp Flåsjöån, som rinner mot sydost till Tåsjöälven.

Flåsjön har vid istidens slut utan tvivel varit uppdämd av is. Detta bevisas av de deltabildningar och terrasser, som finns vid sjöns sydända. Terrasserna består av sand som spolats upp av issjöns vågor. Terrasserna vid mynningen av den söderifrån infallande Lövbergaån nå en höjd av 12-13 meter. Samma höjd visa även de längre norrut belägna terrasserna vid sjöns västkant. (Järvsand, Holmsund). Sjöns avlopp strax efter istiden har troligen under lång tid följt den dalgång, som nu markeras av Lövbergaån upp till Gåxsjön och därifrån över Hössjön till Vängelälven. Genom ovan nämnda terrassbildningar m.m.

hindrades vattnet att rinna denna väg, och Flåsjön fick då sitt nuvarande utlopp.

(Detta är mycket intressant. Havsnäs låg under denna tid troligen under issjöns yta. Flytleran. Jag kan också tänka mig, att de fina terrasserna vid vår Sågbacke har en jökälälv som sitt upphov. Älven förde med sig sten och slam, som lagrades allt eftersom isen drog sig tillbaka. Man kan dock inte undgå misstanken att havsnäsborna i någom mån stått naturen bi. Terrasserna är ovanligt jämna och släta - åtminstone bitvis).

Men låt oss återgå till vår okände geolog. Flåsjön utgör en enda sammanhängande ränna eller bäcken, som han skriver. Botten är tämligen oregelbunden och ofta uppdelad i mindre parallella djuprännor. Övre ändan av sjön har många mindre öar och 18 meters djup. Därefter sjunker botten till 30 meter men delar norr om Alanäset upp sig i två rännor om 40 och 32 meters djup. Mellan dem finns en rygg 18 meter under vattenytan. Sedermera blir bottenplanet bredare visande djup mellan 65 och 75 meter. Framför Svartudden, gränsudden mellan sjöns nordliga och sydliga del sluttar botten långsamt ned till ett djup av 88 meter.

Söderut delas rännan genom öarna Storholmen och Lillholmen i två rännor av 27 och 30 meters djup. Själva sydändan av sjön är mycket grund, omkring 7 - 8 meter.

(Jag skulle tro att i samband med sjöregleringen och de mätningar, som då gjordes andra siffror framkommit än de ovanstående).